

A DEBRECZENI I. R. TUDOMÁNYEGYETEM
JOG ÉS ÁLLAMTUDOMÁNYI KARA.

ÉR. 1918 JAN. 20.

280 s. m.
1917 18

Előirat: .....

Utóirat: .....

Bizálattal kiadott:

Dr. Kún Mela

Dr. Kún Vince

egyetemi tanár úrnak.

Debrecen, 1918 január hó 29.

Pruski,

e. i. dekan

A 2730

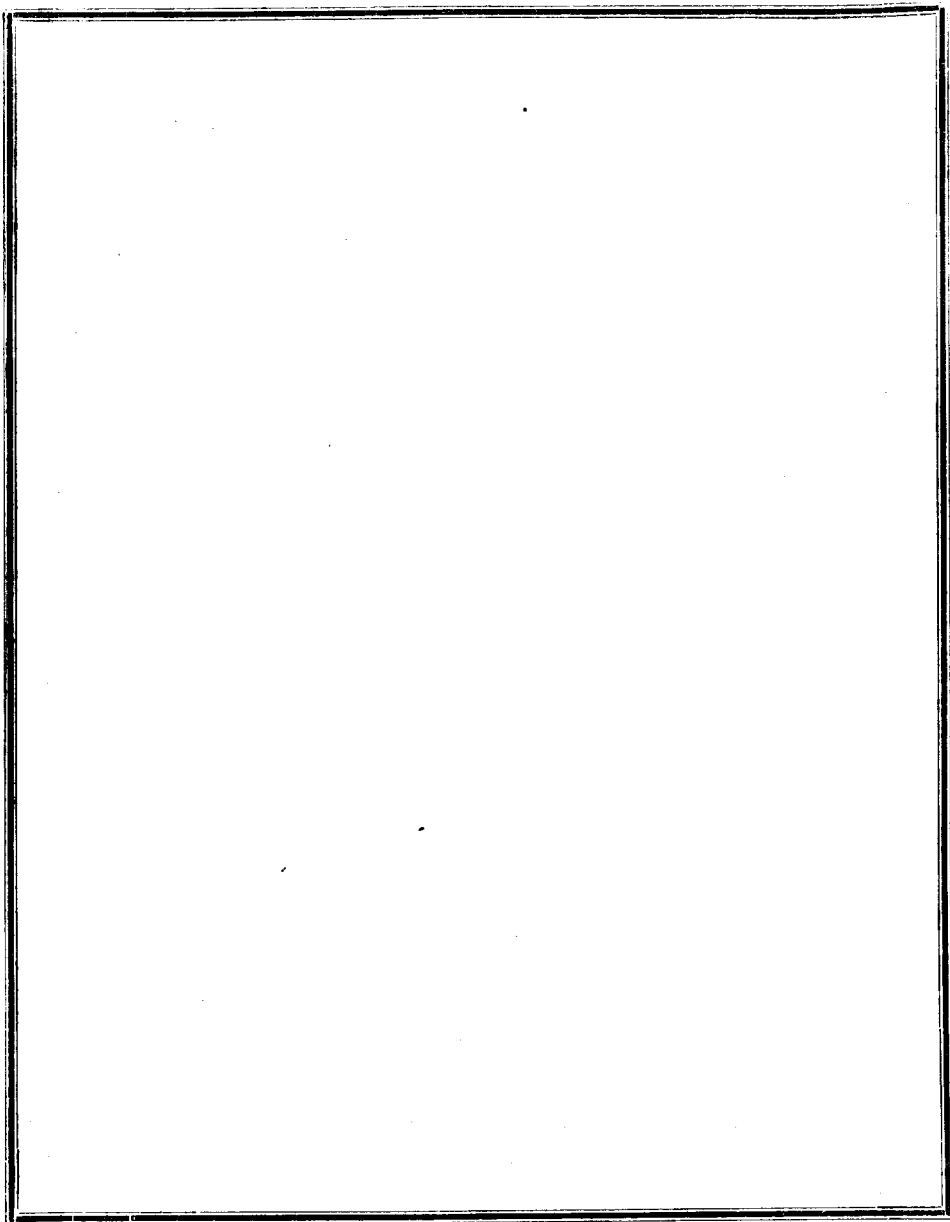

Az egyházaknak egymás köz-
ti viszonya Hazánkban

Sudori értekezés az Egyházjog
röréből

Írta:

Bóka Tibor

Forrásművek:

Kosztány Ignác : Egyházi jog

Koncz János : Egyházi jogtan

Kovács Albert : Egyházi jogtan

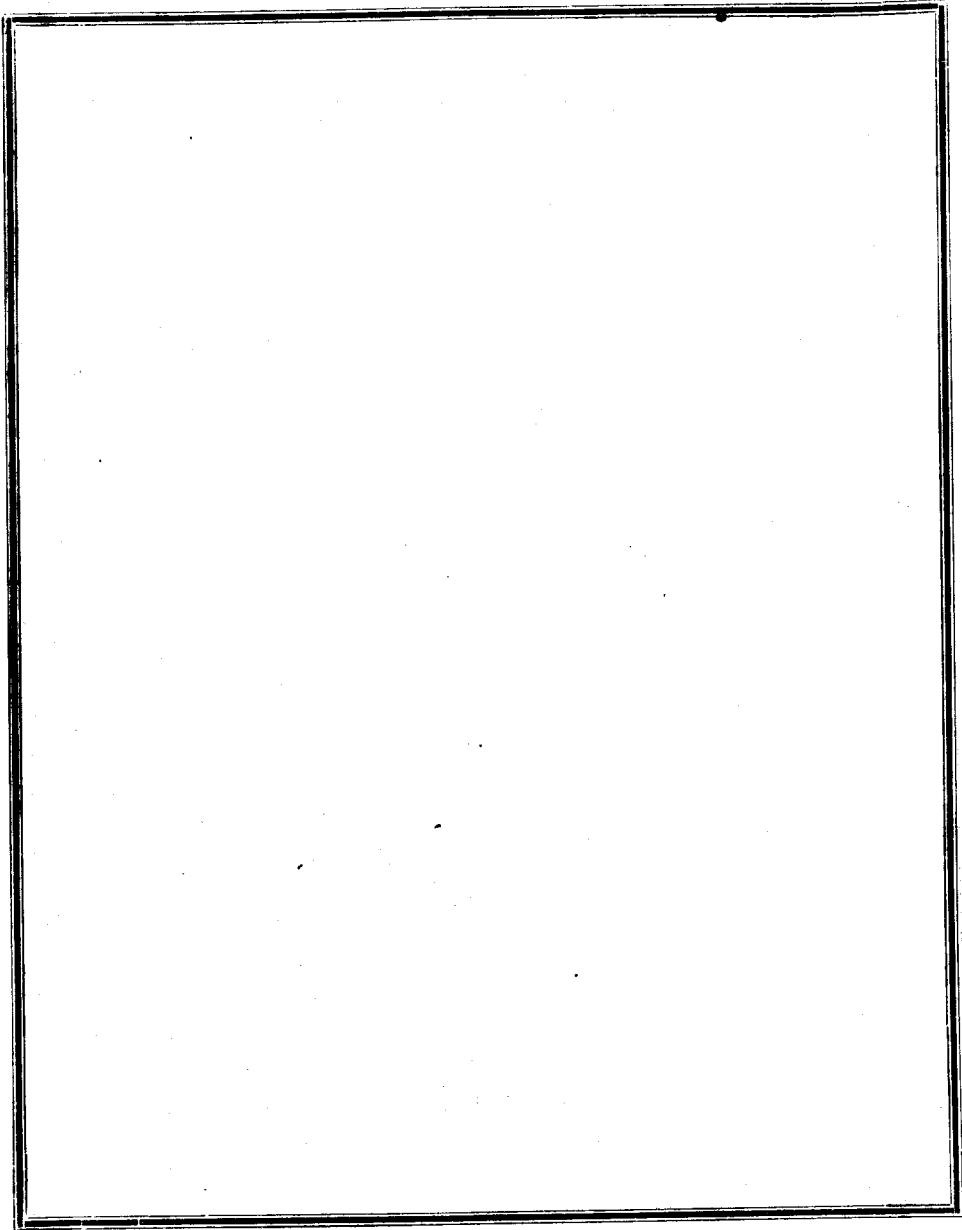
Boróky : az egyházi jog környvé

Szeredi : Egyházi jog

Kovács Gyula : a két utolsó egyházi
politikai körveiny javaslat

Melichár : Egyházi törvények és vallásügyi
igazgató Magyarországon

_____

A Katholikus egy-
ház dogmái a lényegükben ne-
mint az egyetlen egyete-
nes keresztényiség leírás
s emellett pontosan tartózkodó

minden névelésen meg
keresztelt egyén.

Árde van az
mag naimmal megkeres-
telt egyének, akik a kereszt-
névelés útján a katho-
licizmus jellegétől el-
külöleg élték meg a ju-
dion vallási követelménye-
iket szerkesztve.

Érde a ró-
mai katolikus egyház
de iure a magy köze-

her kultúr és képzés
 mivel más keresztény val-
 lási közösséget mint ka-
 tholikust jövellyel el nem
 ismer.

Nem katholi-
 kus keresztény feleke-
 tes közösségek, elismeré-
 seket nem meg csak ma-
 nyibanki küldetés is
 a katholicismus merít-
 kéket né nem lehet.

De a modern

titelenkben vett tolerancia
 a reformitornak elotti is is-
 meretlen volt, amit is ne-
 kiz alabizásat igazman
 titelnestár sert még
 áltanni segélyel is mege-
 radalyraudónak hirdet-
 tés... Így rülönösen duther-
 táb műveben megéti hogy
 a világ hatalom ar ectus
 kel ellen vagy keresztörö-
 pet a büntetéshez utalman-
 zon.

§ Jölegr an epüs-
 copalis reuener si feztöde-
 ita a lutheranusor sine
 formatusal kövöl oly éles
 differentiar társ aduar
 hoy a lutheranusaruar
 reuonnyá a katholikusar-
 kor sokkal keolveröb, mint
 a reformatusorban. -

Esak a ter-
 mészetjogi o jölegr a terri-
 torialis is collegialis et-
 vel unaloma gütasa óta

rend a protestánsok köré-
 ben a modern életelm
 ben vett tolerancia test
 foglalkozni a az újratá evangé-
 litus és református egy-
 híz főcötti viszony) pedre-
 robban elkarultai. -

A patholiciis
 nuns illis pntjät anuly-
 nek életelmében esal egyt-
 len k. i. a patholikus pe-
 nntény societis gögi elis-
 unviseiöt lehet ró, ar

államok és nem fogad-
hatók --

A putóntörő
keletényi jelképekkel bi-
ró államok egyházi
bizottságai az interconfessi-
onális keletkezés névre
vezérel: azaz aly
módon való megvalósítás,
mely a putóntörő jelke-
reket törés existenciáját
és fejlődését biztosítja.

Rejebben az

interconfessionális viszonyok
 rendezésére felhívást ad
 az a pozitívum volt, hogy
 az állam (hogy a keresztény
 felekezettel együtt, mint
 a kultúra egyháza (eccle-
 sia dominans) felhívást
 tesz a minden felekezeti
 viszonyok elismert feleke-
 zeti toleranciában ré-
 szvételre, amelynek a há-
 ti isteni közösségben az
 a kultúra minden egyházi életig

ismét a legfőbb törvények jog-
körtől lehatol.

Jay Hurrirban

1891-ig volt 1848-ig a kettős-
törvényrendszer működéséig
hazánkban a kettős jogrendszer
törvényekkel együttműködés
törvényekkel együttműködés
jogrendszer és működés
kettős törvényrendszer működés
és nem működés.

ly'abban aru-
ban a kettős működés

lis viszonyok rendszerese te-
 kinteteben a paritás elve
 kezd két hódítást a -
 nélkül azonban, hogy az
 - erak a keresztény konfesszió
 egyreinközé is - a tel-
 jes jogszegényeséget illetően
 megvalósultak nyitva volu-
 mert a a köztársasági val-
 lással továbbra is meg-
 hagyott legfőbb privilégium
 minnél felrakásos val-
 lásdunk.

Ezerrel több-
 ke' keresztbői való privilegizá-
 lisa a történeti fejlődés
 után eprerü követelménye
 Jót a privilegizált egyházas
 könt is egy nagy egyenlő elö-
 nyöseth közzé is intes-
 confessionális helyzetben
 vannak. - Hát e követés nagy ártalmosa?

Jgy harántban
 a vidó vallás - az 1895: XLII.
 t. c. által a bevett (privilegi-
 zált) confessionális köre tör-

ként felvételre adcsin nem
 élvi csekkel ésos kedves
 meinget - pl: nem adu
 Köt meg a vidéknek a
poros keményes joga, me-
 nyet az 1868: LIII. t. u. 223-a a
 köbbi bevett vállalat hívei
 nek bitonit.

Tehet a par-
 sis érc - amely egyelőre
 jelente határozatlan és
 közzelkép írtmányok
 fogalom, csakis a pirilegi-

vált folyógi komponációjuk
diszmet egyhivaria szerre
nervic is bizonyos porulátor
póttó szívnyent..

Hanzi tömny

hvisnuk au eyes felcherer-
keret - mint nisi emistel
tül au allamben is cynnis-
ha való bizonygura nerve
hivom patágoniába rolyc.

• elker kéret megrátón-
törteti a bevett. diszmet
is el nem ismert felchererkeret

(Hordas & kéknyelű)

?

?

Intercomparación

rempoutró pi bell itt emest-
 miur at = fouteo mo-
 mentumot, hoy a vallás
 rabad garolaturó soló tin-
 ring itábe lépte clóth
 ac allam a bevett cyhi-
 rar eideriben hit feinyrest
 garolot, maveratesen coar
 be nem netrób bevett val-
 lárn may eck cydirínt a
 misirn való itérest, cu-
 fente may, euerben

ead fclópeo

Sildumasta a bevetšit be
 nenn vett vallisne vald ait -
 terist ; miig as 1895 eis
 SLIII - ka. miit art miis em
 litettük , a litteing ner cluit
 aktöröte , puisonrovan , hoy
 bairi bairinilyen hitet vall
 hat s art pütisley naba -
 om nygrovaitustija , s
 hoy valmusey vallis jetele
 etöit kilipus , vany vala -
 muley vallis jetele etöit be -
 lipus miidestöinest na -

bad a tönningschten meij-
 ängstros felttöcher alats.

alunden estre

putönsö, hog mistön a
 recipiält vaggis allarmi val-
 läs venduerit - a hitteing-
 ner slejtésérel a tönnings-
 höris felvöta sa vallisna-
 brodsög elvöt rjttalt tönnings-
 be, a vidö vallist lötsat
 ra tette bevett vallissöa -

J meij putö-
 nsrett, hog anibär a beré-

Azok az események, melyek az ország
 és a magyar törvényhozás
 ügyét megartva hozzájárultak
 a nemzetiség, a nemzet és a tör-
 tési bevétel vallás pövedőinek
 megadását, ennek dacára
 az 1868: LIII tc. - nek a be-
 rett vallásos javainak való-
 ságos intézkedése az iras-
 tók vallásosok a hitesség-
 re nem kerül. -

Magyarok dacára
 annak, hogy a zsidó vallás

Magyarok

recipiaáltatott az ország -
 sém jutott paritásos hely -
 retbe a többi recipiaált val -
 lásokkal szemben egyenlő
 közigazgatási jogviszonyú és nem
 ismertették.

A nemzetközies -
 sionális viszonyok közebe -
 tartó rendelkezések mellett
 is rendelkezésről tartás -
 sáruk követendő lenne
 * Közigazgatás : a közigazgatás
 bevett vallás jogszabályok is -

* Hal. az 1848: XX. történelmi előzményei

roussajaint nro 1868: LIII ta;

a gennerek vallisaint nro:

1894: XXXIII t. a. [?] es a vallis na -

bad gabouletat bitritó 1895:

XLIII - t. a. -

1896.3.2

Even tónciye

rendelherési pout inter-

confenimtis gócsóréjú -

el 1) a vallis feleheretót m -

li pi - s valamely vallis fele -

peretbe való belepisre ; 2) a

gennerek vallisain must -

rovót -

elint niri elöb
 is mondattak, valmurely
 nelli's felcherettök pilépsni
 s valmurelytök belépsni niri
 denbirt nabad a törcinget
 ber megallapított felté-
 telét alatt.

Es pedig a ki-
 lépés is, his nyró cietporha
 is 2, his nyró adnerücsyber
 van pótvó.

An elöbbire niri
 re törcingcink aini elret

állapították meg, hogy a
 piléris a betéttől 18 élettér-
 vel, fegyér nőruát azonban
 más a 18 élettér elcsúszása miatt
 is meg van engedve.

18 évem aluli sokan?

A tönkélge-
 sen elvitt alacsonyabb és illet-
 ve egyéni pedig a követelő-
 és áltérni nándorok há-
 raly ^{vallásfelelős} erő tagja legyen
 abból nándorít önma-
 ga által választott két ta-
 rny jellemzőben saját

eyhkirönnöjien selkine,
 ray elöjäreija ette köteles
 ruigiltohtetun is ette nä
 mitat 14 rup etette utin
 de ley jeltjett 30 rup ettel -
 te ette ny anson ray -
 nns miten ätala valustott
 pit pänni jölestetöben
 ismet oafat eyhkirönnöje -
 nok selkine ray elöjäreija
 stit jölesti hi, hoy ättie -
 ni nändära nullett kväbb -
 ra is megrivad. —

a kései nán
 deorsó mindent erélyen felt
 nyilatkozata felől puton
puton belygymentes hív
 nyitványt tartott kémi
 amu helyettől vagy hit -
 pörégi eljárástól pünet
 kései nánidérát helyes
 tette ..

Erőn hívnyit
 ványokat a kései arsis
 a mirtóres első formá törigat
 jeltési hatóságait bennü

hemi egy

Katsin kätöitä nely enit
 annuk an epy his näl rüetä
 res uelrösist, way etöjäsä:
 jat eiteriti, nelybit an ille
 kö kälöpuri, rüetöleg annuky-
 be kälöpuri ähnyt.

A jeldheret näl
 kütöket annuk a törröy-
 kütösigör kätönnäl nylit
 väntäntä. An ity eiteri-
 tös väirnt beiröky bevett
 way erismest nälis jeldheret-
 be valö jölvitel nälis elle

ni pihajäst pejer. -

Ja pitäjänväen
 pöytäkirja on jo kerran käsitelty
 abban ill, hoy an elharyöth,
 syhän elrei an abbot pitä-
 jettie többi syttälän neu-
 pötölerök. - Anneten an
 valmurely bevett vany elismen
 valmis jelskeretät löp ri, kö-
 telos a pitäjän idejien su-
 deksen vält syhän tuntu-
 rasait annuk an syhän-
 nel annelyt pitäjett -

magjaitani.

Jót a feleresít
 néveléség tejesolasciér kor-
 titorisa, nitóteleg ammel
 megradidgorisa véjed, hogy
 a híres merőben anyagiés
 elbál t. i. az egy híri tétel
 risedeie alit véglegesen ra-
 kó mentesítés eijától kép-
 zieset ki valarsuly bevels vagy
 sionnet feleresetből az
 1895 évi XLII. t. u. elrendeli,
 hogy amn egyen, aki valk-

mely vallás felseresztéséről is
 lép arról, hogy valamilyen
 bevett vagy enyhített vallás-
 felseresztés beépítésére, kote-
 res a hitésről idejéről követő
 elvárás mellett is vejei
 eudóras kezdés egyházi
 járulékokat annak az egy-
 házban megittatás, mely-
 től felépítés, - a hitésről ide-
 jéről követő öt év egyházi
 nem terhelhető aramban
 meggyűlölt járulékkal mint

a mennyit a kilépés érdekében
kifizetett juttatásai.

A mennyiben
a pénzügyek az 1868: XXXVIII. ta. 573-
ában megszabtott 5%-ig terjedő
hétéves idővel való pótlással és az
1871: XV. ta. 189-ában megje-
lölt 3%-ig terjedő hétéves
pótlással a közig. négyéves
vagy. arány nem volt meg-
szabható mert a közig. ban
pénzeji ismétlés, újból fel-
vétel, visszavétel, vagy arány, mert

ily pótladót a pórtékben hi-
 nem vetették: póteles az át-
 látni elhagyott felbecselt ve-
 nés fentartott isholi vagy
 vada céljaira frített ren-
 des en hozzájárulás ismét
 a pórtéki pénzügyi események
 befizetési; póteles végül az
 elhagyott felbecselt isholi
 vagy egyházi céljaira frített
 illetékek elváltat rendri-
 niti; egyházi munkások
 vagy időse vörös járulékokat

...

amur ar idonnes a tarta-
 mine way amur ar uney-
 nel ar erajig, ameddig aw-
 rat elvalla, nintu a kse-
 sig peritairba befiretu-

A genneder
 vallisair mine eyhaipoci-
 tiki tonneyer a kvelter
 rendelreiseret tartalmaris-

A IP eren anis
 genneder zeleresten rinit
 allit nem leketur, ha
 nem fetetlemit valuney

berett veyr eris meit vallis-
 þau meirlandör -

Tóhát tómeing-

hóissurk a 18. eilóvet meij
 þe meim tórbótt gemmeleke
 meire a feldkerets þeingner
 elvít állipitja meij, úllivó
 a feldkereten þinútsijet esar
 a 18. eivt meijhúldott gemme
þernel engjoli meij, amii-
 ra þétseþrinúð sa a þórnúð-
 meing olgittitott inólórat
 hóij a gemmelekerur vallis-

erőlcii novelisben rénszi-
 tesc privátó államii sideret
 képer.--

Továbbá a mi-
 gar tömcsinykénis a gemmel
 mely vallis felerarother tar-
 toisairer peidesét államii
 nemputolunt is eisdeleruel
 megjelölőleg szabályozta o
 ha a részben a veyes hárs
 sajártól nairimrat gemme-
 perre vonatkozilag a múltár
 megyerését bírnyo meg

határozott elhatározásig mind-
kettő lehetősége teljes is, am-
bun a gyermekel vallásfele-
perethoz tartozó a példák-
nel elvontasát kívánólag
a művek létszámára tartozó-
nak nem tartozik és pedig
am elvont fogva, mert a
neves hírességeket művelők
gyermekelnek, melyek vallás-
ban kezdőnek nevelése a
művek között felekezeti ha-
sont irreleváns, amely a

vagy elismert vallásfelekedé-
 nek tartóis mitől hitvallásaján-
 tól raviméro gennerek 18-ik
 életeműrig a mitől kövös val-
 lásában megleendőit ..

Vegyes hírasaj-
 tól mitől gennerek val-
 lásain néve az 1894: XXXII.
 A. a. életelapítetése elitt aem
 nuperitit rendelkezés met
 évelényben, hoy az ityenger-
 merer mitőlis vallásit neu-
 merint követit is hoy az evet

rendelkezésel ellentétben
 bármely névvel és címmel
 a jogszöveg nem bírhat -

a. 1894: XXXII Aa.

amennyi a végső határozatot
 illetőleg gyűlési határozat
 névre a névvel szabad rendelt-
 késsel: jogi bizonyíték annyi-
 ban, hogy megadja a név
 a határozatot, misze-
 mit gyűlési határozat, mely
 valóságos felhatalmazást
 a törvény által megjelölt

zott aldruciusój mellett ri-
 fejtésre gúttatott pörös meg
 egyrészel allépitkassát meg
 — a feleleten
 püsti süvör gundraimel
 vallásain névre pedig a tör-
 vény alreit niterredir, hoy
 a gundrol kikuel alia mind
 a pet alia a egyis nitoje a
 kerett vagy toninyeren elis-
 met feleletetel egyreher
 nem tutovis valarmely be-
 nett vagy elismert vallist

periyatolover pövetri, üce
 töleg abban rendelkezés.

A gyermekel val-
 kásait való tömegyűrt tovább-
 bá a bírasságon piút mite-
 telt valarmint a tömegyűrt
 si teltit gyermekel vallásán
 muthosian is intercedis

Negüt az 1895-ös
 XLIII. tör. 31. §-ában az idege-
 ner nehad vallásj. drolatira
 neire is tartalmat rendel-
 perest, kiindulás, hogy a

karibam uteró vagy tartó-
 podó idegenek tartatásar
 saját hitelmük szerint ren-
 des nyelvéseket iszentis tele-
 ket, amelyekben az a fe-
 alsó tömörítés, az alján ei-
 dősíbe és a főszócsíbe-
 be nem ritkán, is az ille-
 tő rendőri hatóságok ele-
 ve bejelentésük. - Az által-
 dos természeti lelkesülést
 is tartalmazzák fenn, az
 általánosított egyen - tömör

hatóság első tisztviselőjének
bejelentendő. —

A dolgozat általában fejtegetései
kiválóan érdekes és hasznosak, melyek
közül a legfontosabbak a következők is, melyek
legelőször is megfigyelést keltettek
(pl. a mem és a mem felek között, 1845 óta
volt hitelesítés). A pozitív szabályok
ismeretese felületes, bár egy hibája
(27-28 lapon) Melichior komponendi-
umának híresítéséből származik. A
létes szabályoknak olyan felszámolása
és kivétel szabása, öf. a felfelújítás,
amint amint a 22-44 lapokon

szavakról, megfélemlítő beszédre egy
készen álló iróniával dolgozgatván,
de nem elhárítva a székelyorsói,
melynek sorjájából legelőször annyira
elvárták, hogy a dolgozóknak
felszólalásánál mellett (-me-
lyek közül a Keresztényi Kóvák Alkalm-
osán ezen dolgozószolgálatom is volt
használtam) legelőször a teljes kör-
venyeket megvizsgálva és szabvány-
osításra.

Székely 1918. június 20

János

Részlet a székelyi el.

I/30. Kóvák

280 Króna
1917-18

Értelem jogszigorítóval,
hogy „Az egyházaknak egymás-
közi viszonya Magyarországon”
című értekezés és leíráló
tanár urak Doctoravulási
alapjait nem látták
elfogadhatónak.

Debrecen, 1918. jan. 30.

Dr. M. S. J.
e. i. titkár

Egyf. 1918. 7. 31.

M. S. J.